

451314

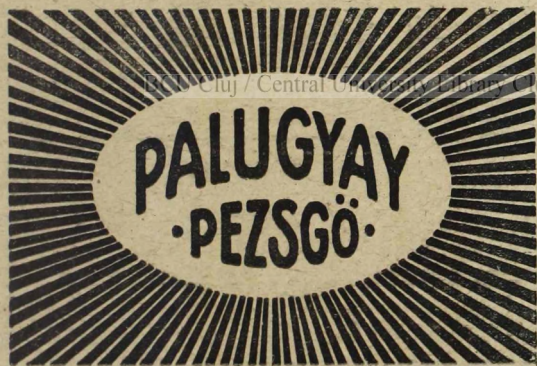
III. évf.

Kolozsvár, 1915. november 22.

13. sz.

KOLOZSVÁRI

TŰKÖR

Megjelenik hetenként, minden
hétfőn.

Felelős szerkesztő TÓTH SÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Wesselényi M.-u. 17. szám alatt.
(Pannonia-nyomda.)

— Előfizetési ár: egész évre 12 korona. —

Egyes szám ára (vidéken és pályaudvarokon is) 20 fillér.

ERDÉLYI BANK és Takarékpénzt., Kolozsvár, Mátyás királyt-1. 32

(Saját ház.)

A bank elfogad betéteket takarékpénztári könyvekre, folyószámlára, azokat visszafizeti felmondás nélkül.

Értékpapírok, betéti könyvek és más értékek őrzését és kezelését (nyitott levél) díjtalanul elvállalja.

Rendelkezésre tartja felek saját zárlati alatti tűz- és betörésmentes páncs szekrényeket Safe deposite.

Magyar királyi osztálysorjáték főelárusító helye. — Hivatalos órák: reggel 9 órától 12 óráig.

Kalap király**KOLOZSVAR, MATYÁS KIRÁLY-TER 17 SZ**

Férfi-, gyermek kap és uridivatújdonságok árúraktáral
ő s z i divatújdonságok.

Bognár és Szántó

bornagykereskedése Kolozsvár

Ajánlja: Asztali és Pecsénye borait. — Kapható minden fűszer és csemege üzletben, valamint italmérésekben.

Kolozsvár város elő szórakozó helye.

Európa kávéház

modernül berendezve és átalakítva. Estünkért külön cigányzene. Szolid árak, figyelmes és pontos kiszolgálás.

Legjobb arcszépiőszert

a köz- kedvelt

RÓZSA TEJKRÉME**RÓZSA-drogeria Kolozsvár, Magyar kir.-1. 13**

széplő, m. j. foli, pattanás, mitesserellen

1 tegely ára 1 K. Próbatégely 60 f. Szappan 70 f.

Ruhát művészi-
esen fest, tisztít

Czink Kolozsvár

Gyár: Dézsma utca 5.

Telefonszám: 556

FRIEDER M szabómester Király-u 27

Jutányos áron készít ruhákat. Csinos szabást, elsőrendű munkát garantál

A város és a földgáz.

Ha nem volna olyan szomorú, nevelni kellene a városnak azon az erőlködésén, amelyet a földgáz kérdésében kitejt. Nezzük csak, miről van szó? Hosszu hónapok előtt a pénzügyminiszter, ugye, tárgyalásokat folytatott a törvényhatósággal abban az irányban, hogy milyen feltételek mellett adjon Kolozsvárnak a földgáz kihasználására concessziót. Értsük meg jól: még nem volt concessziója a városnak, csak afő.ött vitatkoztak leiratokban és feliratokban, hogy mennyi gázot kapjon a város, milyen árban, egyszóval: tanácskoztak és tanácskoztak. Végeredményben pedig a miniszter azzal tett pontot a tárgyalások végére, hogy azt mondta: várjuk meg a háboru végét, várjunk jobb közgazdasági viszonyokra, majd akkor beszéljünk tovább róla, hogy tulajdonképpen mit is kellene csinálni?

Mindez pedig azért történt, mert se a városnak, se a kormánynak, se pedig a magyar közgazdaságnak nem volt elég pénze rá, hogy Erdély nagy kincsét, a földgázat tényleg értékesítse is. Honnan lett volna Kolozsvárnak pénze? Az utóbbi évek gazdálkodása odajuttatta a várost, hogy csak folytonos drága kölcsönökkel tudja a háztartását úgy, ahogy fentartani és csak a lakosság elementáris felzudulásától való félelem tartotta vissza attól, hogy a háborus helyzet címén elodázza a 120 százalékos pótdó kivetését. Avagy honnan vette volna a kormány a pénzt? Az kellett a háborura, erre az öldöklő vérontásra. És a magyar közgazdaság? Az nálunk a pénzintézetek kisebb machinációiban merül ki és sajnos, Magyarországnak nincsenek olyan nagyobb koncepciójú nemzetgazdasági egyéniségei, akik invenciózusan, nemcsak a királyi kiüntetések, a Ferencz József rend nagykeresztjének és a látszatnak kedvéért, hanem tényleg magáért a fejlődő magyar iparért és kereskedelemért tennék meg azt, amit a nagybankokban heverő tőke segítségével feltétlenül megtehnének.

Egyszóval: a földgáz még nagyon nagyon sokáig bugyoghatott volna kihasználatlanul a forrásokból, ha a háboru olyan közel nem hoz bennünket a németekhez és a legnagyobb német birodalmi pénzintézet 150 millióval nem vállalkozik arra, hogy a földgázat tényleg értékesítse is. Csodálatos ugyan, de úgy van, hogy a magyar kormány ezáltal nagyszerűen meg tudta védeni az országot, a magyar

ipar, a magyar közgazdaság érdekeit és olyan feltételeket szabott a Deutsche Banknak, amelyek feltétlenül nem csupán megóvják, de szolgálják is a magyarság érdekeit. Hogy ne menjünk tovább, kikötötte, hogy a kormány közegein kívül a helyi érdekeltségek is befolyást kapnak a létesítendő üzem kereskedelempolitikai irányításába, továbbá maxímálta a gáz egységárát is.

Ugye nem kell bővebben rávilágítanunk annak a ténynek óriási nemzetgazdasági és vagyongyarapodási jelentőségére, hogy a földgázat 150 millió befektetéssel most már rövidesen fel fogják használni. A főszó a „rövidesen” jelzőre nehezedik, mert esetleg a magyar tőke is képes lett volna később, 10–15 év múlva a földgáz értékesítésére. De a Deutsche Bank úján már 3 év múlva földgázzal fogják hajtani Kolozsvárt a gyárak erőműveit, földgázzal fognak világítani Kolozsvárt és sokkal olcsóbban, mint eddig. És erre a város akadékoskodni merészel. A miniszter megkéri: mondjon le a tulajdonképpen még meg sem kapott és további tárgyalás anyagát képvisző concesszióról és a város bölcs törvényhatóságának bölcs szakértelme azon akad fenn, hogy Hirsch Ödön szeszgyára a gázat nem 2 fillérért, hanem csak 4 fillérért fogja kapni. Hát lehet így várospolitikát csinálni? Lehet így közgazdasági érdekeket szolgálni, magyar ipart teremteni? ! Kolozsvár érdekeit is megóvta a miniszter a Deutsche Bankkal kötött szerződésben és mégis, Apáthy István, ez a különben nagyesszű ember odaadja a tekintélyét, a befolyását, a súlyát Hirsch Ödönnek, csak azért, hogy a kormányon üssön egyet. Hát igen, ha politikai meggyőződésük úgy kívánja, ám bírálják, üssék a kormány politikáját, de elvakult ellenzéki felfogásból ne igyekezzenek esetleg legjobb meggyőződésük ellenére is egy ilyen óriási fontosságú nemzeti ügynek a kedvező elintézését megakasztani. Valószínű, hogy a város ezzel az akadékoskodásával alaposan fel fog sülni és a miniszternél joggal fog olyan kudarcot vallani, amelyet tisztultabb felfogással, előrelátóbb álfelfogalással meg is takaríthatott volna.

Minden csütörtökön és szombaton

Zeneestély a Thália kávéházban.

A színházzal szemben. — Kitűnő
borok, olcsó árak, jó kiszolgálás.

Ady Endre válasza a Budapesti Hirlapnak.

Mi is foglalkoztunk azokkal a hallatlanul brutális és gyalázatos támadásokkal, melyeket a Budapesti Hirlap indított legutóbb Ady Endre ellen. A B. H. hasábjain egy Dunántuli álnév alatt garázdálkodó izléstelenül, dühvel, magyaros tudatlansággal rontott neki Adynak és hiveinek, akik több fővárosi lapban méltón feleltek a támadásra. A Pesti Futár legújabb száma beszélgetést közöl Ady Endrétől, melyet itt adunk:

Felkerestük Ady Endrét, a kitünő költőt, akit a Budapesti Hirlap már hetek óta nap-nap után támad, hogy megkérdezzük álláspontját ezekkel a támadásokkal szemben. Most, hogy vidékről feljött Pestre, a Magyar Király szállodában lakik Ady fiatal feleségével. Idegesnek és fáradtnak találtuk, úgy látszik a Dunántulról érkező támadások bosszantják. Eleinte azt mondta, hogy ebben az ügyben a nyilatkozat háborúnak vége van, ő már az ultima racionál tart. Később azonban mindinkább tűzbe jött, felbőszülten és csaknem magánkívül mondta tollba nyilatkozatát:

Először is az úgynevezett irodalmi vitára tette a következő megjegyzést:

— Ezt a vitát én még vonatkozásaiban sem ismerem el irodalminak, tehát mint író nem nyilatkozom róla.

— Dehát a B. H. nemcsak irodalmi szempontból tárgyalja a dolgokat, hanem politikai, kulturális, hazafiság és magyarság kérdéseit is belekeveri?

— Pokolian mulatságos dolog, hogy az én magyar patriotizmusomat ez a vén sváb lap valaha merje és merje korrigálni és kritizálni. Ez a kísérletezése már olyan közel jár a veszedelemhez, hogy figyelmeztetnem kell Rákosi Jenő környezetét: kár volt ez elvénhedő gyermek kezében feledni a nem gyermekek kezébe való kést. És különféle laptartó-gazdái annyival inkább óvakodjanak, mert a mostani polémiában Rákosi Jenő aggasztóan mániákus.

— Mi oka, hogy ép most foglalkozik ezekkel a dolgokkal a B. H.? Hiszen már annyiszor próbálkozott támadásaival és mindig visszavonult?

— Világháború van. Nem kell magyaráznom, mennyivel alkalmasabb idő ez most Rákosi Jenőnek az ember-vadászatra. Ugy gondolkozik, hogy amig elmulik e főrtég, addig félre kell tennie az utból minden embert, aki

Európához és a haladáshoz tartozónak érzi magát. (Persze nem a mai megvadult Európához.) És mivel Treuga Dei van, azt hiszi, hogy az én eléggé exponált személynem keresztül minden progresszív dolgot agyonüthet. Pedig mást kéne itt radikális operációval a magyar közélet testéből kivágni: ezt a kártékony embert!

— Hogyan gondolná a befejezését ennek a B. H. által mesterségesen táplált vitának?

— Láthatta minden jóhiszemű ember vasárnap a B. H. ban közölt rövid nyilatkozatomból, hogy Rákosit, vagy mondjuk Dunántulit, — ami egvet jelent — eszevesztettek, magamat pedig oly helyzetben lévőnek tartom, akiről Rákosi és hitvány segítői irhatnak akármit. De ha ez a beteg, de agilis méltóságos komitácsi ártatlanokat bánt, akiknek az egész dologhoz nem lehet közük, hogyha ilyeneket támad, denunciól és egzisztenciájukra tör: akkor igenis eldobok minden tekintetet s nem magamért s nem is azokért az ügyekért, amelyeket rajtam keresztül ócsárol s amelyek majdnem, mint én, sérthetetlenek — ha mondom: ezeket az ártatlanokat fogja, vagy fogatja üldözőbe, akkor nem tekintem korát, betegségét, állapotát és olyan pontot ütök a nyilatkozataim végére, amilyenre kényszerítenek.

Ady Endre fenti szelid megjegyzéseihez csak pár szót mellékelünk. Kifüő ember Ady, tehetséges költő, kinlódik, pusztul, rágja magát és sorvad, hogy új verseket találjon ki, új gondolatokat szüljön, vérzik évek óta egy szent és lelkesítő erőlködésben. S ezért csak szidást kap, csufolják, bántják, dobálják, szurkálják, a Budapesti Hírlapban magánügveit mocskolják, becsületében sértegetik. Ide került az irodalom Magyarországon 1915. novemberben. Mit csináljon Ady. Mit feleljen? Vagy mit hallgasson? Itt igazán csak káromkodni lehet. Szitkozódni, boxolni, verni az asztalt, törni a tányérokat. Itt nem lehet most érvelni.

NÉMET

a többi világnyelvekre jelentkezni lehet a «VILÁGNyelvek ISKOLÁJÁBAN» Mátyás király-tér 3 sz. emelet. Elsőrendű beszállgató módszer! Haladók társalgási órákat nyerhetnek az összes világnyelvekből!

A tanerők elsőrendűek, úgy hogy a legmagasabb igényeket ki tudják elégíteni. Jelentkezések bármikor. — Telefonszám 10-73.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Heti levelek.

Amlre a kutya tanított . . .

Te legjobban tudod azt, kedves barátom, hogy akkor fekszem le, mikor már halaványul a hold és a tejeskocsi a városba érnek. Kettőkor kijövök a Nyujorkból s a Jókai-utcában vágyaimat hűtöm le még meglévő józan-ságom permetegjével, mert vonzanak a mellékutcák apró kocsmái, honnan bulító gőzöket és dalfoszlányokat hajt felém a hajnali szélő. Az Arany János utcában már higgadtan Toscát fűtyölöm és el elbotlom az elhasznált jégszegeken, miket a kocsisok dobtak el. Bizony. Mert nincs mindég velem Csucsuj, a kedves cigány, aki mondja: Csücsülj a Csucsuj hátára s — magam viszem magamat át a Linczeg-utcán is. Itt a hatos számú háznál találkozom

mindig egy kutyával. Kóbor és szomorú, akárcsak én. A kapuban találok összegubbaszkodva és dideregve hetek óta minden hajnalon és hiába szólok hozzá: Kuci, kusz kusz ksz-ksz, csak didereg a bánatos kopó és hű marad a kapujához. Nem mint én, a hűtelen csavargó, akit pedig vár otthon a barátságos szoba és altató ágy s mégis úgy bolyongok a holdvilágnál, mint egy lerongyolódott felhő-foszlány.

S hogy a Fürdő-utcába érek elélem tűnik a hold hihetetlenül gyönyörű felhők között és úgy néz ki mintha iszonyu sebességgel sülyedne lefelé s mégis tovább csüggy a zuzmarás ágak felett. És úgy fáj e romantikus kép látára az, hogy azt a kutyát miért zárták ki a házból és látom másnap délben is, ha elmegyek a ház előtt és nyílik a kapu, hogy a kilépő láb a kutyát félre löki. Bizonyára a drágaság miatt kidobták a konyháról, gondolom s a szegény kutya összegubbaszkodva és dideregve vár ott minden hajnalon. Ma délben már elhagyott a béketűrés és rászóltam a legényre, aki kézikocsit gurított ki a kapun:

— Ki lakik ebben a házban?

— Novák ur.

— Beszélhetnék vele?

— Az üzletben van. Miért?

— Hogy megkérjem, ne zárja ki ezt a kutyát, vagy lölje agyon, mert rettenetes látvány az, hogy ez a nyomorult pária itt didereg hetek óta éjjel nappal a kapu előtt.

— Höhöhő — kacagott a legény — hiszen ez nem a mi kutyánk.

— Meg van maga örülve? — mondtam, hát hogy képzelem, hogy ha ezt a kutyát nem innen üzték volna el, az pont itt akarjon éhen dögmölni a maguk kapuja előtt?

— Höhöhő! — kacagott a legény — naccerű. Itt van neki a szeretője, azért ül itt, höhöhő...

És a kézikocsit odébb gurította.

Gondolom, hogy nem fogsz megütödni azon kedves Barátom, ha mától kezdve a Nyujorkban vizet iszom és este kilenckor lefekszem? Mert azt csak nem hiszed ugye, hogy tovább is bolyongok a holdvilágon epesztve magamat árvaságonért és bánatomat az elérhetetlen nőért szesz szel csitítva, mikor még egy kóbor kopókutya is csak annak a kapunak lesi kinyílását, mely mögött vár valaki rája.

Sziny Lajos.

Az amulett.

Egyed Zoltán nevét ismeri a kolozsvári közönség azokból a szép és hangulatos verseiből, melyek az itteni lapokban megjelentek. Egyed Zoltán mint vitézségi érdemmel kitüntetett zászlós most jött haza beteg a harctérről s itthon írta ezt a nagyon kedves apróságot, melyet nekünk közlésre átengedett.

Akkor örülden sajnálatraméltó lehettem, emlékszem, mikor a táviratomra nem jött válasz, neki indultam az Andrássy utnak, a zsebemben hatszázötven korona muzsikált, végre betévedtem valahová és másnap reggel 8 órakor a kaszárnya udvarán csengő hangon beszéltem 140 csukaszürke ruhájú embernek a hazáról és a halálról. Aztán kihúztam a kardomat, amely azóta valahol a Strypa medrében rozsdásodik, elhatároztam, hogy többet semmire sem gondolok és a 140 ember engedelmesen és nótásan lépegetett utánam az állomásig, ahol már várt ránk a virágos vonat. És válasz a táviratomra csak nem jött s a ferencvárosi pálya udvar mozdonyai füstöltek, a füst összeömlött, összenőtt egy nagy füstamuletté s akkor eszembe jutott az amulett, amit nekem ígért, de amit nem küldött el. De azért én az amulettet a magaménak tekintetem, tudtam, hogy az amulett az enyém, aztán hat hónapig kínlódtam sáros és nyomorult falukban, éheztem, fáztam, örültem és örvendtem az életnek a halál közelében s ha halkan leborult az este a lengyel hegyekre, (mint forró csók borulna drága női szájra) egyszerre felragyogott a szememben apró örömfáklyácskák lángja, — hiszen az amulett megvéd, ah, — én élek, élek, valahol hozzám tapad, simogat, sutlog hozzám az amulett, én nem halhatok meg. Mondom: hat hónap múlva hazajöttem, tudtam, hogy nem szeret, aztán csak úgy minden aprópó nélkül azt mondta, az amulettet odaadtam egy tűzérhadnagynak...

... Az amulett az enyém, az enyém kellett, hogy legyen, mert különben meghaltam volna. Ezért fog a tűzérhadnagy meghalni. Mert meg fog halni. S ha megint elmegyek, minden este imádkozni fogok az ismeretlen és leányarcu patianlyus lelkiüdvéért, kiengeszteléül azért a hitért, azért a fanyar bizonyságot, amellyel a halálát várom. A szívemet azonban odaadom a legelső szuronynak majd. Azért, hogy az amulett árván maradjon...

Egyed Zoltán.

A sörmilliomosok háborus üzletei.

A Dréher serfőző részvénytársaság — legutóbb közreadott mérlege szerint — ebben az évben 1,200.000 koronával többet keresett. Ezt a kereseti többletet a sörárak emelésével érte el. A többi sörgyárak mérlegébe még nem volt szerencsénk belepillanthatni. De bizonyos, hogy azok se adják egy milliócskán alul és kiderül, hogy a fogyasztók zsebe ellen irányuló galád merénylet a sörmilliomosok konvháíára hány százezer koronákat hozott. A sörgyárak a háborus esztendőben a fogyasztókat — most már nyilvánvaló — hazug ürügyek felhasználásával skalpolták.

Most nincs helyünk és kedvünk ahhoz, hogy a sörkartell keretében összeölekezett sörmilliomosok dolgait részletesen pertraktáljuk. Egyszerűen a tényt akariuk megállapítani most csak annyit: hogy a kartellek keretében egyesült nyuzóvirtuozokat ártalmatlanná kell tenni. Nem járja, hogy a skalp e művészei az ipari és kereskedelmi termelés egész területén szabadon garázdálkodhassanak. Nekünk végtelenül tetszik, amikor egy-egy kartell alakulás alkalmával a gyűlési kommunikékben az alakulás céljait zokogják. Ők, egy ártatlan szerzet. Ők — t. i. a kartell — egy ármegállapító és árszabályozó társulat, amely a közös érdekek megvédését célozza. És nem sokára kiderül, hogy hová és mire céloztak. Egytől-egyig kivétel nélkül a zsebünkre. Emelték az árakat, hogy a fogyasztóból még a lélegzetet is kivasalhassák.

Ime így dolgozik egy jól nevelt kartell a háboruban! Jól van milliomos urak, majd erről a kartellről és a többi kartellről háboru után lesz még mit beszélni!

Réz Mihály elmaradt előadása.

Ne tessék csodálkozni azon, hogy néhány, napilapokban megjelent hírt közlünk itt alább: Az egymásután megjelent napihirekhez egy kis magyarázatot fűzünk s készen lesz a cikk, amelynek azt a címet lehet adni: miért maradt el Réz Mihály egyetemi tanár felolvasása Bismark politikájáról.

Az első hír a Kolozsvári Hírlapban november 4 én jelent meg. És ped g a következő:

— Dr. Réz Mihály előadása Dr. Réz Mihály egyetemi ny. r. tanár előadását Bismarck politikájáról f. hó 6 án, szombaton kezdi meg és a következő szombatokon: 13 án és 20 án folytatja. Az előadás minden alkalommal pontosan d. u. 6 órakor kezdődik a Tudományegyetem bölcsészeti kar IV. termében (főbejárat, I. emelet). Az E. M. E. jogi szakosztálya, mint az előadások rendezője, vendégeket is szívesen lát.

Két nap múlva, november 6 án ezt a hirt hozta a Kolozsvári Hírlap:

— Dr. Réz Mihály előadása elmarad. Az Erdélyi Múzeum Egylet jog és társadalmi tudomány szakosztályának elnöksége ezúton hozza a közönség tudomására, hogy dr. Réz Mihály egyet. tanárnak „Bismarck politikája” címen hirdetett előadása a kiváló professzort ért családi gyász miatt elmarad.

Ugyancsak aznap az Ujság ezeket írta:

— Réz Mihály dr. előadása végleg elmarad. Réz Mihály dr. előadása, amelyet tudvalevőleg múlt hó 30 ról mára, szombatra halasztott el már egy ízben az E. M. E. elnöksége, újból elmarad, mint értesülünk, most már véglegesen.

Szóval az Ujság már azt írta, hogy Réz dr. előadása végleg elmarad s nem írt családi gyászról. Az emberek találgatni kezdték az előadás elmaradásának okát s a — jól értesültek azt állították, hogy Sándor János belügyminiszter fia esett el a harctéren s Réz Mihály, aki közeli rokonságban van a miniszterrel, azt gyászolja. A halálhír széles körökben elterjedt, úgy hogy november 13 án az Ujság útján a következő módon tartották célszerűnek megcáfolni:

— A belügyminiszter orosz fogságba esett fia. Megírtuk, hogy a belügyminiszter legidősebb fia: ifj. Sándor János, a 9 ik honvéd huszárezred vitézségi érémmelel kitüntetett hadapród-őrmestere sebesülten orosz fogságba jutott. Az elszomorító hír vétele után, mely a belügyi

Oberding Antal

vízvezeték, csatornázás, központi fűtések, artézi mélyfúrás és sülyesztett vasbetonkut berendezési vállalata. —

Telefon inter-urban 6-25.

○ Kolozsvár, Ferenc József ut 62. ○

Telefon inter-urban 6-25.

niszter fiának megsebesülését és orosz fogságba jutását tudatja, — a család természetesen minden eszközt megragadott, hogy felderítse ifj. Sándor János sorsát, eddig azonban újabb híradás és részletesebb, pozitív értesülés semmi sem érkezett. Ifj. Sándor János, a belügyminiszternek legidősebb fia, rendkívül képzett és komoly, nagy tudású fiatal ember, aki tanulmányaitban és kötelesség-telejesítésében mindig kitüntette magát s atyja tervei szerint egy előkelő marosvásárhelyi pénzintézetnél volt hivatva pozíciót elfoglalni és ő vette volna át a Sándor-család szilompai birtokát.

Réz Mihály előadása tehát nem családi gyász miatt, sőt egyáltalán Réz Mihály akaratán kívül maradt el. Réz Mihály előadást akart tartani Bismarck politikájáról és pedig olyan nézőpontból és olyan kritikával, amely ma egyáltalában nem kívánatos. Erre illetékes körök leintették Réz Mihályt s az előadás elmaradt. Ez a K. H. ban röviden családi gyásznak nevezik.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A Börzekirály, amelyet vacsorákért írt Incze Sándor.

A héten a fővárosi Apollóban és Kolozsváron Janovics mozgóiban bemutatják egy új Prója-filmet, a Börzekirályt, melynek Incze Sándor nevű budapesti színházi újság szerkesztője a szerzője. Megnéztük a darabot, amely kezdetleges, feketekávé mellett összetákolott fércmű, amelyet ma már csak a Prója hoz ki a közönség elé. A szereplők sem emelik a darab színvonalát, különben szerepnek nevezni sem lehet, amit a szerző juttatott nekik. Futkosnak, izzadnak, autóba ülnek, szobákból szobákba szaladnak nem tudom hány felvonáson át, de sehol sem juthatnak ahhoz, hogy játszadozzanak is. Unalmas, fárasztó végig nézni ezt a több kilométer hosszú filmet, amelynek a kivitele, összeállítása, rendezése is kezdetleges s minden percben érezhető a különbség egy igazi szép külföldi film és e között.

Minket pedig nagyon kíváncsivá tett ez a darab, mert ezt és a

A csodapók utolsó előadása ma, hétfőn lesz. Min cenki, aki elmulasztotta, nézze meg! A csodapók e héten Marosvásárhelyen tart előadást.

következőket vacsorák fejében irta Incze Sándor dr. Janovics Jenőnek. Ezt maga Janovics mondta Némegy tanárjelöltnek, mikor a Tetemrehívás honoráriumáról kezdtek beszélgetni. S mi, akik szegyenletesnek neveztük, ahogy Janovics elbánt ezzel a fiatal tanárjelölttel, mi most beismerjük, hogy Janovics gavallér is szokott lenni. Például Incze Sándor moziarabjait tulbőkezűen honoralta a New-York élettermében. Semmi esetre sem ér meg a Börzekirály egy három és félkoronás menüt a New-Yorkból.

Pedig Incze hat koronás menüket evett, váljék egészségére.

Szerkesztői üzenetek.

Szinügyi választmány, Helyben. Nem tudjuk, az urak járnak színházba s saját szemekkel láthatták-e, hogy a színház a kapunyitás óta kitűnően megy, Hetenként kétszer-háromszor zsufolt hazak mellett folytak az előadások annak dacára, hogy a „mélyen leszállított helyárak”-tól egyre gyakrabban kezd elszokni Janovics. Annak, hogy a színház jól megy, övendünk, ám ez egyszersmind kötelezi is Janovics igazgatót arra, hogy a tagok ehberét javítsa. Ne nyújtott 10% al, mint ezt egyizben nagylelkűen tette — mely egy elsőrendű taggal sem tett ki többet havi 15–18 koronánál — hanem legalább 30–40% al, amely a bevételekkel arányban állana. A szinügyi választmánynak kötelessége örködni azon, hogy az igazgató ne jusson tisztességtelen jövedelemhez. Az a jövedelem pedig, melyet a tagoktól megtagadott méltányos fizetések elvonása tesz ki, nem tisztességes. Erre nemcsak figyelmeztetni kell Janovicsot, hanem kényszeríteni is, hogy tagjait a szerencsésen megváltozott viszonyokhoz képest fizesse.

18 millió felül jegyeztek az Erdelyi Banknál.

Tizenhetedikén zárták le a harmadik hadikölcsönre vonatkozó jegyzéseket. Eredménye Kolozsváron is várakozáson felül sikerült s minden tekintetben kielégítő. Kolozsvár hazafias aldozatkész közönsege a kolozsvári pénzügyintézeteknél 44 millió koronán felüli összeget; pontosan

Rheuma, köszvény, húleli fájdalmak enyhítésére
a legjobban bevált **Kastanin** (vadgesztenye kivonat.)
szer a Dr. Biro-féle Egy üveg ára 2 korona.

44,445.600 koronát jegyzett a harmadik hadikölcsönből.

Örömmel szegezzük le, hogy a harmadik hadikölcsönre történt jegyzéseknél megint az Erdélyi Bank viszi a vezető szerepet. Nagyszerű organizációjának, szolid üzletmenetének, kitűnő vezetésének és kiterjedt üzletkörének fényes dokumentuma, hogy a kolozsvári jegyzések összegeinek egyharmadrészeit tizennyolc millió koronán felüli összeget az Erdélyi Bank pénztáránál eszközölték. De a többi pénzintézeteket is elismerés illeti a szép sikerért, mert a nagy munkából, tehetségükhöz mértén, ők is kivették részüket.

Grátz festőműterméből művészi kidolgozásu, igen izlésekes cég és reklámtáblák kerülnek forgalomba, melyek méltán kelteneek figyelmet. Ajánljuk Grátz festőműtermét, mely modern szobafestést, fényezést, zománcozást elvállal. Grátz festőműterme a Fehérbárány palotában van. Telefonszáma 7-49.

* Színházi cukorkák nagy választékban Békéty csemege-üzletében. (A színházzal szemben.)

Morvai Vilmos

Kolozsvár, Mátyás király-tér 9.

Megnagyobbított, selyem, csipke és szallag áruházába a legújabb kosztüm bársonyok, fiú és leányka fehérneműk, dúd választékban megérkeztek.

PANNONIA KÖNYVNYOMDA
KOLOZSVÁR, Wesselényi M.-u. 17.

Hungária

lőhúscsarnok Malom-utca 8.

Pecsénye husok	1.60,,
Leves husok	1.44,,
Szalámi	4.-,,
Kolbász	2.40,,
Szalvaládé	- 10,,
Virsli 1 pár	- 12,,

Ilj. Buzetzkó Domokos

női divat-, kézműaru-, fehérnemű és szőnyeg-raktár

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-u. (Dr. Hintz György-ház.) Interurban telefon 1329.

Apolló-Színház.

Első kolozsvári mozgatófénykép vállalat.

Minden második nap teljesen új műsor, gyönyörű képelt elsőrangú gyárból szerzi be! ♥ Zongorakiséret! ♥ Állandó bemenet. ♥ A színház kellemesen fűtve! ♥ Páholy 80 fill., zártszék 60 fillér, 2-ik hely 40 fillér, 3-ik hely 22 fillér, 4-ik hely gyermekeknek 12 fillér.

Falk Imre »R o y a l« - kávéhaza

Mályós kir.-u. 4. — Szolid és olcsó kávéház. — Iparosok találkozóhelye.

Erdelyrészi Magyar Jelzalog Hitelbankr.-t. Kolozsvár Rózsa-utca 1. :: Telefonszám 69. Hivatalos órák: reggel 9 órától 12 óráig**„Népbank“ részv. társ.** Deák Ferenc-
utca 35. szám.

Elfogad betéteket a legelőnyösebb kamatozással. — Leszámitolt váltókat olcsó kamattal. — Válohitelt nyújt tehermentes ingatlanokra előnyös feltételek mellett, előlegeket ad értékpapírokra, arany és ezüstneműre az érték 50—60%-a erejéig.

Üzleti órák: délelőtt 1/29—1-ig; délután 3—5-ig. Az igazgatóság.

Felhívjuk a sör-
ivók figyelmét a sör-
müncheni malatából készült kiválóan zamatos és tápláló
»Malata«-sörre, valamint az álta-
lánosan kedvelt világos CZELL sörre,
melyek minden csemege és italmerési üzletben kaphatók. Csak akkor érdeklő a töltés,
ha a dugó „Czell Frigyes és Fiai“ jelzéssel van ellátva.

Porosz köszén mm.-ként K 7-ért **Stotter Jakab**
házhoz szállitvacégnél. Ugyanott phántott-, bükk- és fenyőfa hulladé, bármely
mennyiségben. Telefonszám 800.**Agrár Bank és Takarékpénztár R.-I.** Kolozsvár,
Deák F.-utca 14. sz.

Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskékre és folyószámlára, azokat felmondás nélkül fizeti vissza. — Értékpapírok, betéti könyvek és más értékek őrzését és kezelését díjtalanul vállalja. — Betétek után naptól-napig 5%-o kamatot fizet. — Üzleti órák: reggel 8—12 ó áig.

ERZSÉBET gőz- és kádfürdő Kisszamos-u.1.
Kolozsvár látogatott fürdője kelle-
mesen átalakítva. Gőz- és kádfürdő. — Kedvezményes
bérletjegyek.